

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding wo-bachelor Kunstgeschiedenis van de Rijksuniversiteit Groningen

Gegevens

datum	Naam instelling	: Rijksuniversiteit Groningen
29 november 2013	Naam opleiding	: wo-bachelor Kunstgeschiedenis (180 ECTS)
onderwerp	Datum aanvraag	: 17 juli 2013
Definitief besluit	Variant opleiding	: voltijd
accreditatie wo-bachelor	Locatie opleiding	: Groningen
Kunstgeschiedenis van de	Datum goedkeuren	
Rijksuniversiteit Groningen	panel	: 18 september 2012
(001961)	Datum locatiebezoeken	: 29 en 30 oktober 2012
uw kenmerk	Datum visitatierapport	: 21 mei 2013
13/08737		
ons kenmerk	Instellingstoets kwaliteitszorg	: positief besluit onder voorwaarden, 7 augustus 2013
NVAO/ 20133674/ND		
bijlagen		

3

Aanvullende informatie:

De NVAO heeft bij email van 12 augustus 2013 de instelling om aanvullende informatie gevraagd over de maatregelen om de rendementen te verhogen en heeft de instelling gevraagd aan te geven hoe de meest recente rendementscijfers zich verhouden tot de ambitie zoals geformuleerd in de prestatieafspraken. De instelling heeft bij email van 30 augustus 2013 de aanvullende informatie aangeleverd. De NVAO heeft deze aanvullende informatie meegenomen in haar besluitvorming.

Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Inlichtingen

Lisette Winsemius
+31 (0)70 312 23 81
l.winsemius@nvaonet

Parkstraat 28 | 2514 JK | Postbus 85498 | 2508 CD Den Haag
P.O. Box 85498 | 2508 CD The Hague | The Netherlands
T + 31 (0)70 312 2300 | F + 31 (0)70 312 2301
info@nvaonet | www.nvaonet

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel (hierna ook: commissie).

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties

De commissie beoordeelt Standaard 1 voor de bacheloropleiding Kunstgeschiedenis als voldoende.

De commissie heeft het domeinspecifiek referentiekader bestudeerd. Zij heeft vastgesteld dat het kader op een correcte, ambitieuze maar globale wijze het veld van de Kunst en Cultuur beschrijft. Het geeft de opleidingen veel ruimte om naar de aard van het object van studie dat centraal staat en naar de aard van de invalshoek die zij gekozen hebben, eigen keuzes te maken en accenten te leggen.

De bacheloropleiding Kunstgeschiedenis aan de Rijksuniversiteit Groningen heeft de geschiedenis en de actualiteit van de beeldende kunst, de architectuur en stedenbouw als thema. De brede bacheloropleiding richt zich op Europa en Noord-Amerika in de periode vanaf de klassieke oudheid tot heden. De studenten maken studie van artefacten en verdiepen zich in personen, processen, instituties en technieken die bijdragen en bijgedragen hebben aan de productie en het tonen van visuele en materiële cultuur. De commissie heeft vastgesteld dat de bacheloropleiding Kunstgeschiedenis een gedegen klassieke opleiding is met een historische benadering en een chronologische opzet. Het profiel is verankerd in de traditie van de kennisdiscipline en het onderzoek, op dit gebied verricht aan de universiteit.

De commissie heeft geconstateerd dat de eindkwalificaties van de bacheloropleiding Kunstgeschiedenis voldoen aan de eisen die op landelijk niveau aan een afgestudeerde wetenschapper Kunst & Cultuur gesteld worden. De eindkwalificaties volgen de indeling van de Dublin-descriptoren en sluiten wat betreft niveau en oriëntatie aan bij het academische bachelorniveau. Daarbij heeft de commissie vastgesteld dat de beoogde eindkwalificaties voor de bacheloropleiding Kunstgeschiedenis, zoals geformuleerd in de kritische zelfreflectie zeer ambitieus zijn: de doelstelling om binnen een driejarige opleiding uitvoerige kennis op te doen van de basismethoden van kunsthistorisch onderzoek (analyse van vorm, stijl, techniek, iconografie, functie), deze kritisch toe te passen, zich vertrouwd te maken met de nieuwste kunsthistorische en kunsttheoretische visies en deze te kunnen beoordelen, kennis te verwerven van de geschiedenis van hun discipline, en inzicht te verwerven in het functioneren van beeldende kunst, architectuur en stedenbouw in de maatschappelijke praktijk, zowel in het heden als in vroeger tijd, is hoog gegrepen, zeker wanneer men dit verbindt met de aard en het niveau van eindkwalificaties inzake het (toepassen van) kennis en inzicht zoals geformuleerd in de kritische zelfreflectie. De commissie twijfelt of deze doelstelling binnen de gestelde tijdsduur van de opleiding door alle studenten te realiseren is en adviseert de beoogde eindkwalificaties te heroverwegen en af te stemmen op wat er op landelijk niveau geëist wordt.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De commissie beoordeelt Standaard 2 voor de bacheloropleiding Kunstgeschiedenis als voldoende.

De bacheloropleiding Kunstgeschiedenis aan de Rijksuniversiteit van Groningen is een driejarige opleiding waarin onderwijs wordt gegeven in de specialisatiegebieden: moderne en hedendaagse kunstgeschiedenis, oude kunstgeschiedenis en geschiedenis van

Pagina 3 van 9 architectuur en stedenbouw. In de opleiding wordt een accent gelegd op het maatschappelijk functioneren van de beeldende kunst, architectuur en stedenbouw.

Het curriculum van de opleiding is recent vernieuwd en wordt vanaf september 2012 stapsgewijs ingevoerd, te beginnen bij het eerste studiejaar. Het nieuwe, compacte programma beoogt de samenhang tussen beeldende kunst en architectuur en stedenbouw te versterken.

De studenten volgen in de drie bachelorjaren een verplicht programma en hebben daarnaast een minor- en vrije ruimte. De vrije ruimte kan worden ingevuld met vakken die binnen de Faculteit der Letteren worden aangeboden en/of behoudens toestemming van de examencommissie, met vakken daarbuiten. Studenten kunnen ook kiezen voor een minor. Het minoraanbod biedt de studenten de mogelijkheid tot specialisatie of verdieping.

De commissie heeft vastgesteld dat zowel het bachelorcurriculum tot september 2012 als het nieuwe bachelorcurriculum chronologisch is opgebouwd. De academische vaardigheden, zoals schrijven en presenteren, zijn geïntegreerd in de inhoudelijke vakken.

De commissie heeft geconstateerd dat er sprake is van een onderwijsleeromgeving waarin onderwijs wordt gewaardeerd en belangrijk wordt gevonden door studenten, docenten en de gremia die bij de kwaliteit van het onderwijs betrokken zijn. Het is de commissie opgevallen dat de studenten zeer positief zijn over het programma, de docenten en de persoonlijke contacten binnen de opleiding. Er is sprake van gemotiveerde docenten die goed op de hoogte zijn van het curriculum. De commissie is van oordeel dat de verantwoordelijken zicht hebben op de kwaliteit van het onderwijs en dat mogelijkheden tot verbetering worden signaleerd en doorgevoerd.

De commissie is nagegaan in hoeverre de door de bacheloropleiding Kunstgeschiedenis geformuleerde oriëntatie en eindkwalificaties terug zijn te vinden in het curriculum, en in welke mate er aandacht is voor internationalisering. Zij heeft de tabellen bestudeerd die zijn opgenomen in de kritische reflectie, waarin is aangegeven welke onderdelen van de opleiding gekoppeld zijn aan welke eindtermen en Dublin-descriptoren. Daarnaast heeft zij tijdens de visitatie inzicht gehad in de beschrijving, het studiemateriaal en de toetsen van verschillende vakken. Aan de hand van deze informatie stelt zij vast dat de inhoud en het niveau van de opleiding adequaat is voor een academische opleiding Kunstgeschiedenis en waarborgt dat afgestudeerden kunnen voldoen aan de eindkwalificaties waaraan een afgestudeerde kunsthistoricus ten minste moet voldoen. De commissie heeft daarnaast vastgesteld dat niet alle beoogde eindkwalificaties kunnen worden bereikt. Zoals gesteld in standaard 1 zijn deze eindkwalificaties naar mening van de commissie zeer ambitieus.

De commissie heeft vastgesteld dat het curriculum van de opleiding studentgeoriënteerd is. De studenten worden zo goed en efficiënt mogelijk voorbereid op een rol in de maatschappij

die past bij de opleiding. Van de studenten wordt in het kleinschalige onderwijs een actieve houding en eigen verantwoordelijkheid verwacht voor het verwerven van kennis en vaardigheden. In de onderwijsvormen, het studiemateriaal behorende bij de vakken, tijdens de colleges en door regelmatige toetsing wordt hierop gestuurd.

De commissie constateert dat het rendement van de opleiding laag is. De commissie is van mening dat de opleiding meer urgentie zou moeten voelen om dit rendement te verhogen.

Pagina 4 van 9 De commissie heeft vastgesteld dat het onderwijs in de bacheloropleiding wordt verzorgd door zeer betrokken en gemotiveerde docenten. De commissie constateert wel dat de werkdruk hoog is. Dit wordt veroorzaakt door zowel een gering aantal beschikbare uren voor onderwijstaken en een steeds groter wordende administratieve en bestuurlijke druk. De commissie is onder de indruk van het enthousiasme en de toewijding van de docenten die zij heeft gesproken.

Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De commissie beoordeelt Standaard 3 voor de bacheloropleiding Kunstgeschiedenis als voldoende.

De commissie concludeert dat er sprake is van een adequate frequentie van toetsing, waardoor de studenten gestimuleerd worden tot studeren en zicht hebben op hun voortgang. Door de inzet van een mix van toetsvormen wordt adequaat getoetst of studenten de beoogde eindkwalificaties bereiken.

De commissie constateert dat de examencommissie nog niet functioneert volgens de wetgeving sinds 2011. Een herstructurering van de examencommissie is in gang gezet en zal plaatsvinden in het komende jaar.

De commissie heeft vijftien scripties van de bachelorstudenten Kunstgeschiedenis bestudeerd. Op basis van de beoordeling van de scripties heeft de commissie vastgesteld dat het niveau van de studenten overeenkomt met de eindkwalificaties waaraan bachelorstudenten moeten voldoen. De beoordeling van de commissie kwam overeen met de door de opleiding toegekende beoordelingen. De commissie plaatst wel een kanttekening. De scripties van de studenten tonen volgens de commissie aan dat niet alle omschreven beoogde eindkwalificaties worden behaald. De reden ligt hier in het feit dat deze eindkwalificaties volgens de commissie zeer ambitieus zijn omschreven en voor de studenten niet haalbaar zijn in de tijdsduur van de opleiding.

Pagina 5 van 9 **Aanbevelingen**

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel, in het bijzonder om:

- de eindkwalificaties te heroverwegen, rekening houdend met de haalbaarheid ervan;
- zowel de omvang als de expertise van het docententeam te bewaken;
- maatregelen te nemen om de rendementen te verhogen.

Bestuurlijke afspraak

Het panel heeft vastgesteld dat de examencommissie nog niet functioneert volgens de huidige wetgeving. Om te bevorderen en extern te borgen dat de examencommissie in de toekomst haar rol conform de WHW, artikel 7.12 t/m 7.12c invult, hebben de instelling en de NVAO hierover een bestuurlijke afspraak gemaakt. De opleiding heeft tot eind studiejaar 2013-2014 om de rol van de examencommissie conform de WHW te implementeren en zal de NVAO op de hoogte stellen van de gemaakte vorderingen door eind april 2015 het jaarverslag van de examencommissie van studiejaar 2013-2014 toe te sturen.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Rijksuniversiteit Groningen te Groningen in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 16 september 2013 naar voren te brengen. Van deze gelegenheid is geen gebruik gemaakt.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de wo-bachelor Kunstgeschiedenis (180 ECTS; variant: voltijd; locatie: Groningen) van de Rijksuniversiteit Groningen te Groningen. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2015 en is van kracht tot en met 31 december 2018 (2020)¹.

Den Haag, 29 november 2013

De NVAO
Voor deze:

Dr. A.H. Flierman
(voorzitter)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

¹ Gelet op het bepaalde in artikel 18.32c, derde lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) bedraagt de geldigheidsduur van de accreditatietermijn van de opleiding maximaal vier jaar zolang de instelling nog niet beschikt over een positieve instellingstoets kwaliteitszorg. Zodra de instellingstoets is verkregen, wordt de accreditatietermijn verlengd naar zes jaar.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel
		<i>voltijd</i>
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	V
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	V
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	V
Eindoordeel		V

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende (O), voldoende (V), goed (G) of excellent (E). Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Tabel 1: Uitval na 1, 2, en 3 jaar.

Cohort	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Uitval na 1jr	13%	13%	26%	27%	33%	
Uitval na 2jr	21%	17%	26%	41%		
Uitval na 3jr	21%	22%	39%			

Tabel 2: Rendement (vwo-instroom).

Cohort	2006	2007	2008	2009
Rendement na 3 jaar	24%	5%	41%	
Rendement na 4 jaar	38%	45%		
Rendement na 5 jaar	76%			
Rendement na 6 ⁽⁺⁾ jaar				

Tabel 3: Rendement (totale instroom).

Cohort	2006	2007	2008	2009
Rendement na 3 jaar	37%	17%	28%	
Rendement na 4 jaar	47%	50%		
Rendement na 5 jaar	73%			
Rendement na 6 ⁽⁺⁾ jaar				

Tabel 4: Docentkwaliteit.

Graad	Ma	PhD	BKO
Percentage	32%	68%	10%

Tabel 5: Student-docentratio.

Ratio	1:26
-------	------

Tabel 6: Contacturen.

Studiejaar	1	2	3
Contacturen	13	15	9

Pagina 9 van 9 **Bijlage 3: panelsamenstelling**

- Prof. dr. Bart Verschaffel (voorzitter), hoogleraar, Universiteit Gent, België;
- Prof. dr. Michael Astroh (vice-voorzitter), Hoogleraar, Ernst-Moritz-Arndt- Universität Greifswald, Duitsland;
- Prof. dr. Geert Lernout, hoogleraar vergelijkende literatuurstudie en directeur van het James Joyce Center, Universiteit Antwerpen, België;
- Dr. Boudien de Vries, universitair hoofddocent Sociale Geschiedenis, Universiteit van Amsterdam;
- Nadeche Seugling, BA (student-lid), bachelor Algemene Cultuurwetenschappen, Erasmus Universiteit Rotterdam.

Het panel werd ondersteund door drs. M. Textor, secretaris (gecertificeerd), onder de verantwoordelijkheid en supervisie van drs. L.C. te Marvelde (gecertificeerd).